

Ghid pentru părinți **Începe școala !**

Autori:

Kirmájer Enikő

Antal Rozália

Kántor Zsuzsánna

Lectorat de:

Szabó Irén-Ottília

Traducere în limba română:

Kedves Enikő

INTRODUCERE

Acum cinci ani, introducerea clasei pregătitoare în școli a generat multe controverse. Mulți psihologi și pedagogi au considerat că aceste clase nu-și au locul în cadrul școlii. Alți specialiști au susținut că da. Părinții au fost nedumeriți, nu știau pe cine să creadă.

Astăzi clasa pregătitoare este parte integrantă a învățământului primar. Pentru majoritatea copiilor de 6 ani programul școlar este plăcut.

Au ajuns la maturitate școlară și pot începe clasa pregătitoare copiii care împlinesc vârsta de 6 ani până la 31 august a anului curent. În urma unor cereri speciale și după o evaluare psihosomatică și copiii mai mici pot fi înscriși în clasa pregătitoare. Condiția este ca, atât fizic cât și psihic, trebuie să fie dezvoltați corespunzător pentru a face față așteptărilor școlare. (Dezvoltarea fizică corespunzătoare: cel puțin 18 kg greutate și 110 cm înălțime. În mod normal factorii genetici sunt luați în considerare de specialiști.)

Copiii care încep clasa pregătitoare încă le place foarte mult să se joace, le este greu să țină în frâu nevoia enormă de mișcare. Din acest motiv rolul școlii, mai ales a cadrului didactic, va fi faptul să organizeze activități scurte, variate. Pornind de la particularitățile de vârstă, prin activități bazate pe povești și povestiri, să îndemne copiii la rezolvarea creativă a exercițiilor prin desen.

În afară de aceasta va avea un rol important comunicarea verbală, jocul, jocul de rol, acțiuni concrete prin care copiii vor trăi multe experiențe și implicit vor învăța lucruri concrete

Totodată copiii vor avea posibilitatea să se cunoască pe sine, să cunoască pe alții, să-și descopere capacitățile. Dacă simt că sunt într-un mediu cald, plin de afecțiune, se vor atașa de școală, de colegi, iar

Învățarea și apartenența la un colectiv de clasă va constitui o bucurie pentru ei.

ÎNCEPEREA ȘCOLII

Clasa pregătitoare este o trecere de la grădiniță la școală, înseamnă de fapt o pregătire pentru școală. În această perioadă se consolidează următoarele abilități: prezentarea, cunoașterea adresei de domiciliu, a vârstei, consumarea pachetului de mâncare, salutul, legarea șiretului, folosirea toaletei, îmbrăcarea, ascultarea poveștii, abilitatea de a aștepta cu răbdare. Acestea sunt temele critice ale acestei vârste.

Începutul lunii septembrie este o perioadă plină de așteptări pentru familiile în care copilul începe școala. Atât în părinte cât și în copil apar multe întrebări, nelămuriri. Se poate întâmpla că, deși copilul a fost pregătit de părinte pentru școală, plânge când se despart. Este vorba despre un proces de despărțire: după o vacanță lungă copilului îi este greu să lase în urmă ceva bun. Unii pot face față plângând la această situație, la faptul că este lăsat într-un loc necunoscut pentru

el. Experiența ne arată că cel mai eficient este o despărțire hotărâtă dar plină de afecțiune.

Copilul simte dacă părintelui îi este greu la despărțire. Așa că părintele trebuie să aibă încredere în propriul copil, dar și în învățător, în instituție. Trebuie să creadă că a ales un cadru didactic bun, o școală bună. În acest caz și copilul va avea încredere în părinte și în cadrul didactic.

În această primă perioadă poate fi de ajutor o jucărie preferată pe care copilul o aduce cu el la școală.

PROGRAMUL ȘCOLAR ÎNCEPE DE DIMINEAȚĂ

Este de preferat să nu ne grăbim dimineața. Atât noi, cât și copilul să aibă posibilitatea să se pregătească liniștit. În acest scop trebuie să ne trezim cu o oră mai devreme, deoarece programul școlar începe cu o oră mai devreme decât programul de la grădiniță. Este

important să mâncăm dimineața. Micul dejun asigură 30% din energia necesară pentru o zi. Ca să reușim toate acestea trebuie să-l culcăm pe copil mai devreme.

Să începem programul de seară de regulă la ora 8, după cină. După o poveste sau o discuție poate urma baia, spălarea dinților și culcarea. Chiar înainte de cină putem să-l pregătim pe copil pentru ziua care urmează, să povestim ce program va avea la școală și după școală.

Seara nu este recomandat să creăm situații stresante, să jucăm jocuri incitante sau copilul să se uite la programe tv care îl neliniștesc. Astfel cina și ritualul de culcare va decurge în condiții calme, copilul va adormi repede și se va odihni. Ziua următoare va începe plăcut, și vom fi eficienți în toate domeniile. La toate acestea se adaugă o îmbrăcăminte confortabilă și pachetul cu mâncarea preferată a copilului și apă. În caz contrar atât copilul, cât și părintele și cadrul didactic vor avea o zi dificilă. Copilul va merge la școală nedormit, obosit, nervos, sclifosit. În aceste cazuri nu-i vor reuși lucrurile, va fi nerăbdător și va avea parte de mai multe eșecuri decât poate suporta.

Este recomandat să dezvoltăm interesul copilului pentru învățare ca să nu fie o constrângere pentru el. În acest scop, în prima perioadă este important să învățăm (să citim, să scriem, să calculăm) împreună cu el. Acasă să creăm, pe cât posibil un climat motivant pentru aceste activități.

Relația copilului cu viitorii colegi de clasă este de asemenea un lucru important. E bine să participe la activități/programe comune. De multe ori copilul nu va fi în aceeași clasă cu prietenii din grădiniță și este de preferat să interacționeze liber cu colegii și în afara școlii.

Foarte probabil, că în primele zile părintele va însoți pe copil până la școală dar în cele din urmă el va trebui să se deplaseze singur la școală și de la școală, după o zi lungă, până acasă. Este important ca părintele să-l arate copilului drumul pe care trebuie să meargă pe jos sau cu mijloace de transport. Este de preferat ca înainte de începerea anului școlar să se plimbe până la școală, în jurul școlii astfel copilul se va familiariza cu mediul școlii.

Este recomandat ca părintele să se cunoască cu învățătorul copilului înainte de deschiderea anului școlar și să afle informațiile cele mai relevante. Astfel învățătorul poate oferi sfaturi utile privind învățarea și realizarea temelor de casă iar părintele poate vorbi despre nelămuririle lui sau despre caracteristicile copilului care necesită atenția accentuată a învățătorului.

MATURITATEA ȘCOLARĂ LA ACEASTĂ VÂRSTĂ

Copii se dezvoltă în ritm diferit, pot exista diferențe mari între ei. Sunt diferiți și în ceea ce privește maturitatea lor socială. Este important să nu așteptăm de la ei o performanță de care încă nu sunt capabili. Dintre factorii psihologici nivelul de dezvoltare a senzației-percepției, atenției, memoriei, gândirii cât și maturitatea socială asigură posibilitatea de a face față cerințelor școlare.

Este considerat că a ajuns la maturitate școlară acel copil care:

- este capabil să urmeze indicațiile
- se poate exprima în propoziții simple și compuse
- se poate concentra cel puțin 15 minute, chiar dacă conținutul orei nu i se pare interesant
- își aduce aminte de experiențe anterioare auzite și văzute
- poate învăța poezii, povestiri scurte
- activitatea lui obișnuită este desenul

-
- are abilitățile manuale dezvoltate pentru a învăța să scrie
- cunoaște noțiunile de „mai puțin”, „mai mult” și „egal”
- îndeplinește sarcinile, cunoaște regulile, este capabil de colaborare
- își termină activitățile începute
- nu îi este greu să se integreze într-o colectivitate
- își poate regla corespunzător emoțiile
- poate întârzia satisfacerea nevoilor
- se poate adapta

Experiența ne arată că, copiii ajung mai repede la maturitate școlară din punct de vedere intelectual decât emoțional și social. Maturitatea școlară este un factor determinant privind succesul școlar.

ATITUDINEA PĂRINTELUI FAȚĂ DE COPIL ESTE DE IMPORTANȚĂ MAJORĂ

Părintele poate ajuta sau poate întârzia dezvoltarea copilului, poate facilita să aibă succes sau îl poate condamna la eșec timpuriu. În mod normal pentru dezvoltarea armonioasă a personalității este nevoie atât de succes cât și de eșec.

Merită să reflectăm asupra următoarelor tipuri de părinte:

<i>Părintele încurajator</i>	<i>Părintele care induce anxietate</i>
<ul style="list-style-type: none">- Așteaptă- Se concentrează asupra gândirii copilului- Pune accent pe autonomie- Observă activ- Crede că totul se poate rezolva- Încurajează copilul să încerce idei noi- Acceptă deciziile copilului - Se ghidează după interesele copilului- Este accesibil dacă este nevoie de ajutor- Încurajează joaca- Consideră o sursă de învățare greșelile copilului- Se raportează la copil ca și de la egal la egal- Este optimist privind rezultatul	<ul style="list-style-type: none">- Este nerăbdător- Impune deciziile lui copilului- Propagă dependența- Este neatent- Este agresiv - Nu acceptă idei noi - Ironizează copilul- Se ghidează după propriile interese- Nu acceptă propuneri- Nu oferă feed-back- Interoghează copilul- Nu se interesează- Știe dinainte ce răspuns așteaptă- Este critic- Este pesimist

CÂTEVA ASPECTE DIN PSIHOLOGIA DEZVOLTĂRII

Maturizarea și învățarea merg mână în mână în cursul dezvoltării.

Maturizarea este de origine biologică (este programat genetic) iar învățarea are loc prin interacțiunea cu mediul. Influența mediului asupra dezvoltării psihicului este un proces complex și complicat. Conform teoriilor moderne fiecare experiență trăită înseamnă învățare. Astfel ascultarea poveștii, înțelegerea fenomenelor în aceeași măsură este învățare, învățare voluntară sau involuntară.

Învățarea involuntară are un rol principal în primii șase ani de viață și ne caracterizează pe tot parcursul vieții. De exemplu nu mergem la teatrul de păpuși ca să învățăm și totuși reținem câte o frază auzită. În timp ce în grădiniță facilităm dezvoltarea copilului prin jocuri, în școală apar activitățile voluntare, învățarea organizată.

Copilul de șase ani deja se orientează bine în propriul mediu. Utilizează conștient expresiile de „sus”, „jos”, „înainte”, „înapoi”, „stânga-dreapta”

Percepția timpului este mai grea pentru copil decât înțelegerea relațiilor spațiale. Nu cunoaște noțiunile elementare (calcul, citire) pentru măsurarea timpului. Deoarece copiii mult timp, nu înțeleg scurgerea timpului independent de om, leagă evenimentele așteptate de acțiuni. De exemplu: „Câte nopți dormim până la excursie?”

Este important ca la această vârstă să acordăm importanță mare dezvoltării limbajului deoarece nivelul cunoașterii depinde în mare măsură de calitatea limbajului. Formarea pronunției corecte este o sarcină importantă.

Înainte de începerea școlii limbajul se dezvoltă pas cu pas în viața de zi cu zi. Învăță bucuros și cu ușurință poezioare cu rimă deoarece ritmul induce o stare emoțională pozitivă și importantă.

Trezirea și menținerea interesului în clasa pregătitoare –dar și mai târziu–ușurează însușirea cunoștințelor și formarea abilităților. Învățarea corectă trebuie să înceapă cu prelucrarea rațională a materiei. Înțelegerea materiei este un lucru important dar în sine nu este de ajuns pentru învățare. Pentru a învăța ceva este nevoie de recapitulare și exersare. Pentru aceasta copilul are nevoie de ajutor metodic din partea părintelui și a cadrului didactic. De exemplu: la înțelegerea temelor de matematică ajută în mare măsură manipularea obiectelor sau mai târziu reprezentarea temei prin desen.

Este important de menționat faptul că structura osoasă a copilului este încă în dezvoltare, oasele lui sunt flexibile. Trebuie avut mare grijă la poziția corectă, la ținerea corectă a creionului. În cursul exersării elementelor de literă nu este indicată supraîncărcarea, la această vârstă copilul obosește ușor în timpul activităților care se bazează pe motricitatea fină.

Este foarte bine dacă copilul se simte încurajat emoțional de părinte ca să vorbească despre gândurile, sentimentele, părerile lui. Este important să știe că părintele este acolo și îl ajută la rezolvarea unor probleme mai grele. Totodată trebuie să simtă că are niște capacități și poate fi mândru de lucrurile pe care le face bine

CE POATE FACE PĂRINTELE DACĂ ARE ÎNTREBĂRI, NELĂMURIRI?

În cursul anilor de grădiniță cadrele didactice observă și semnaleză părinților dacă constată întârzieri, probleme în dezvoltarea copilului. În aceste situații părintele poate apela la diferiți specialiști în vederea rezolvării problemelor.

Specialiștii Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională evaluează nivelul maturității școlare. Dacă copilul încă nu a ajuns la maturitate școlară recomandă amânarea înscrierii lor în școală.

Decizia de a-l înscrie pe copil în școală aparține părinților.

Nu este recomandată înscrierea copilului în clasa pregătitoare dacă factorii maturității școlare încă nu sunt dezvoltați. Este posibil să aibă

parte de multe experiențe frustrante. Din cauza eșecului scade stima de sine și dacă această perioadă durează mult, motivația lui pentru școală, pentru învățare, va avea de suferit.

Dragi părinți!

Vă dorim să aveți parte de un an școlar plin de experiențe, succese și dragoste. Să vă bucurați de copiii dvs.!

Bibliografie:

Salamon Jenő: A megismerő tevékenység fejlődéslélektana

Tanítók Lapja: Karp Ágnes írásai

Balázs Juhos Orsolya, Kedves Enikő: Útmutató szülőknek – Az iskolaérettség

<http://www.csaladivilag.hu/hogyan-keszitsd-fel-gyermekedet-az-első-osztalyra/>

